

Organ: Folkhälsorådet

Tid: 2024-06-04, kl 13.00 – 15.00

Plats: Konferensrum Rådslaget och Microsoft Teams

Närvarande:

Per-Daniel Liljegren, Ledamot Kommunstyrelsen/Ordf. Folkhälsorådet, Storuman kommun

Anders Persson Ordf. Fritid-, kultur och utbildningsnämnden, Storumans kommun

Ulf Vidman Vice kommunalråd, Storumans kommun

Maria Gardfall Ordf. Miljö och Samhällsbyggnadsnämnden, Storuman kommun

Daniel Burman Folkhälsosamordnare, Storuman kommun

Maria Bernsson Ledamot Beredning för Folkhälsa, Region Västerbotten

Ej Närvarande:

Bo-Göran Johansson Ordf. Omsorgsnämnden, Storuman kommun

Carina Gustafsson Folkhälsoenheten, Region Västerbotten

§ 9

Dagordning Fastställs

Ordförande för folkhälsorådet går igenom dagordningen.

Folkhälsorådet BESLUTAR att godkänna dagordningen.

§ 10

Föregående minnesanteckningar

Ordförande för folkhälsorådet hänvisar att föregående mötesanteckningar ligger på Storumans kommuns hemsida och under Teamsytan Folkhälsa.

Folkhälsorådet BESLUTAR att mötesanteckningarna läggs till handlingarna.

§ 11

Budget

Folkhälsosamordnaren presenterar budget för 2024 till och med maj.

Folkhälsorådet	33.000kr	Medel till Folkhälsoaktiviteter
Agnico Eagle	8500kr	Medel till aktiviteter/insatser fokus Barn, Unga och äldre
UPH(Uppdrag psykisk hälsa) Storuman Forever	31 083kr	Medel till samverkan med det lokala civilsamhället med fokus på psykisk hälsa.
MHFA	18 744kr	Medel till utbildning MHFA – Första hjälpen psykisk hälsa
UPH (Uppdrag psykisk hälsa) YAM	50 000kr	Medel för kostnad YAM-instruktör v.41 Stockholm 5 dagar.
Attraktivitetshöjande insatser Storumans kommun – Maria Dufva KS § 94 KS/2024:304 - 981	30.000kr	Medel till interaktiv föreläsning med Maria Dufva v.45 – Värsta bästa nätet Fokus brottsförebyggande/psykisk hälsa
Totalt	171 327kr	

Utgifter tom maj:

Hyrbil	6843 kr	Hyrbilskostnad suicidpreventionskonferensen Östersund okt 2023.
Mobilavgift	44,63kr	
Presentkort	1200kr	Blåsgrönt kampanj Storuman och Tärnaby Skolavslutning
Högtalare	2000kr	Blåsgrönt kampanj Storuman och Tärnaby Skolavslutning
Utgifter totalt	10 087,63kr	

Totalt har Folkhälsorådet 161 239,37 kronor att förfoga över från juni 2024.

Ansökningar

- Storuman Fritid (Föreläsare Storuman Pride)
Summa: 5000kr
- Ansökan 8739 Storumans IK (Frukt Storuman Pride)
Summa: 1500kr
- Ansökan Folkhälsosamordnare (Tullverket/Polis/Kommun 28-29e aug – lokalhyra och fika)
Summa: 5400kr
- Ansökan Folkhälsosamordnare (Maria Dufva v.45)
Summa: 10.000kr

Totalt: 21.900kr

Kommentarer från rådet:

- Ansökan Storuman Fritid dras tillbaka på grund av ingen föreläsare är bokad.
- Ansökan Folkhälsosamordnare – Maria Dufva dras tillbaka på grund av medel från Attraktivitetshöjande insatser beviljats.

Folkhälsorådet BESLUTAR att:

- godkänna informationen.
- Godkänna Ansökan 8739 och Tullverket/Polis/Kommun 28e-29e aug

§ 12

Arbetsordning Folkhälsoarbete 2024–2027

Folkhälsosamordnare informerar om den nya arbetsordningen som behöver uppdaterats enligt den nya folkhälsostrategin 2024–2027.

I och med att den nya folkhälsostrategin omfattar både områden både folkhälsoarbetet och tillgänglighetsarbetet så behöver arbetsordningen för folkhälsoarbetet revideras.

Sveriges kommuner har 1 juli 2023 fått ett lagstadgat ansvar kring brottsförebyggande arbete¹, vilket innebär att lagen kräver att det lokala brottsförebyggande ansvaret struktureras upp.

Detta har inneburit att en ny arbetsgrupp bildats, Storumans BRÅ.

Storumans kommun har under 2024–2025 gått med i initiativet Våldsprevention i Glesbygd via Länsstyrelsens Västerbotten² och det ställer krav på att blida ett kommunteam som jobbar fram ett koncept för Storumans kommun.

Syftet med arbetsordningen är att skapa struktur och ordning i det kommunala folkhälsoarbetet kopplat till struktur och ordning för det kommunala folkhälsoarbetet kopplat till regionala och lokala styrdokument inom folkhälsoarbetet.

Arbetsordningen kommer skickas ut på remissrunda till respektive nämnd och organisation som omfattas av arbetsordningen. Senast den 29 september önskar vi svar.

Målsättning är att anta arbetsordningen under 2024 eller början på 2025.

Folkhälsorådet **BESLUTAR** att notera informationen

¹ [Lag \(2023:196\) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#)

² [Våldsprevention Västerbotten | Länsstyrelsen Västerbotten \(lansstyrelsen.se\)](#)

§ 13

Verksamheterna informerar

Kommunstyrelsen

Sitter just nu med budgetberedningen där kommunen diskuterar hur vi ska få ihop budgeten de kommande åren samt vad vi ska prioritera.

Det är svårt att rekrytera personal med relevant kompetens.

Omsorgsnämnden

Ej med på dagens möte

Fritids-kultur och utbildningsnämnden

Jobbar extra mycket med läsförståelse tidigt i grundskolan, då läsförståelse är en viktig del att kunna klara sig vidare i skolan samt vidare ut i samhället. Detta är en målbild som politiken satt upp.

Storumans kommun har ett bra EHT (Elevhälsoteam) där man satsar mer pengar för att stärka arbetet.

Håller på att rekrytera personal till Skolsocialteamet som är en satsning tillsammans med Socialtjänsten i syfte att stärka tryggheten i skolan samt förebygga skolfrånvaro³.

Arbetar med att förbättra rapportering av kränkningar i skolan, vilket har gett resultat. Mer rapporter kommer in och man kan då kartlägga omfattningen samt ge förslag på åtgärder.

Finns en oro kring kompetensförsörjning bland personal, där det finns färre och färre behörig personal inom skolan. Har god bemanning men vikarierar har ofta inte samma verktyg att möta elever med exempelvis NPF (Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) eller försämrat mående. Svårigheter att rekrytera personal med utbildning.

Använder vi friskvårdstimmen på rätt sätt? Ohälsotalen följer den regionala utvecklingen och verkar inte påverkas av friskvårdstimmen. Går det att prioritera på annat sätt?

³ [Starta och arbeta med skolsociala team - Skolverket](#)

Miljö och Samhällsbyggnadsnämnden

Detaljplan för det nya handelsområdet i Hemavan är ute för granskning samt att man är delaktig i framtagande med att revidera kommunens översiktsplan med en fördjupning på Hemavan.

Man har även varit delaktig i framtagandet av den nya friluftsplen som har varit uppe i kommunstyrelsen under veckan.

Utifrån den kommunala planstrategin så prioriteras bland annat klimat- anpassningsplanen där det finns fysiska åtgärder som kan påverka människor hälsa och tillgänglighet. Ett förslag är att bjuda in tjänste- person Erika Arklöf för dragning till nästa folkhälsoråd.

Tekniska avdelningen har investerat i ett nytt läkemedelsreningsverk i Storuman⁴ som har uppmärksammats i media. Syftet är att filtrera bort läkemedelsrester som spolas ner i det kommunala vattensystemet innan det skickas ut.

Man jobbar med utbildningsinsatser och tillsynsbesök hos krögare i kommunen. Storumans kommun är den enda kommunen i Södra Lapp- land som erbjuder Ansvarsfull alkoholservering⁵ och har gjort det under många år i Tärnaby/Hemavan.

Den 11 juni kommer krögare med permanent och tillfälliga serveringstill- stånd att erbjudas detta i Storuman tätort, något som efterfrågats.

Malå kommun kommer under hösten 2024 att köpa tjänst av Storuman i syfte att erbjuda metoden Ansvarsfull Alkoholservering i Malå kommun.

Har tillsammans med Kommunledningen träffat näringslivet⁶ där man diskuterar kompetensförsörjning, bostäder och avfallshantering.

Folkhälsoenheten Region Västerbotten

Ej med på dagens möte

Beredningen för folkhälsa Region Västerbotten

Har haft beredning under förgående vecka där man bearbetat remissva- ren den nya regionala folkhälsostrategin.

Många kommuner har efterfrågat skarpare skrivning kring samverkan och där har man förtydligat att samverkan mellan kommun och region inom folkhälso- och funktionsrättsfrågor är viktiga.

⁴ [Studiebesök på vårt nya läkemedelsreningsverk \(storuman.se\)](https://www.storuman.se)

⁵ [Ansvarsfull alkoholservering — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se)

⁶ [Näringslivsråd - Storumans kommun](https://www.storuman.se)

Passar på att tipsa om MR-dagarna (Mänskliga rättigheter)⁷14–15 november i Skellefteå. Under juni är det boka tidigt rabatt.

Folkhälsorådet BESLUTAR att notera informationen.

§ 14

Folkhälsosamordnaren informerar

Brottsförebyggande:

En arbetsgrupp kallade Storumans BRÅ har startats upp i syfte att arbeta brottsförebyggande lokalt i Storumans kommun. Gruppen består av kommunala tjänstepersoner från Socialtjänsten, Skola, Tillsyn, Näringslivskontoret, Kommunala fastighetsbolaget, Polis Södra Lappland samt det lokala civilsamhället (Trossamfund, RF-SISU Västerbotten).

Folkhälsosamordnaren är sammankallande och gruppen träffas fyra (4) gånger per år eller vid behov. Andra tjänstepersoner eller aktörer kan bjudas in vid behov.

En lägesbild har tagits fram för perioden 2021–2023. Lägesbilden är en del av det lagkrav som medföljer den nya lagen. Lägesbilden ska innehålla kvantitativa och kvalitativa data från Storumans kommun som beskriver utvecklingen av brottslighet och trygghet.

Lägesbilden har skickats in till BRÅ (Brottsförebyggande Rådet) och Länsstyrelsen Västerbotten för granskning. Det är Länsstyrelsen och BRÅ som följer upp kommunens arbete.

Våldsprevention:

Storumans kommun har bildat ett kommunteam enligt överenskommelsen med Länsstyrelsen Västerbotten – Våldsprevention i Glesbygd⁸.

Storumans kommun samarbetar med Region Västerbotten (Primärvården och Folkhälsoenheten).

Kommunteamet har träffats under våren för att arbeta utifrån en arbetsbok som Länsstyrelsen Västerbotten tilldelats kommunerna som är med i initiativet. Kommunteamet har även deltagit på en fysiskträff i Lycksele under maj. Projektet pågår mellan 2024–2025.

⁷ [MR-dagarna till Skellefteå – Mänskliga Rättighetsdagarna \(mrdagarna.se\)](https://www.mrdagarna.se)

⁸ [Våldsprevention Västerbotten | Länsstyrelsen Västerbotten \(lansstyrelsen.se\)](https://www.lansstyrelsen.se/vast)

Suicidprevention:

Folkhälsosamordnaren informerar att man kommer erbjuda MHFA⁹ – första hjälpen till psykisk hälsa till personal verksam inom Storumans kommun.

Utbildningen är digital fördela på fyra halvdagar och erbjuds i två varianter Ungdomsdel och Vuxendel. Storumans kommun erbjuds 7 platser då man kommer samköra tillsammans med Malå kommun.

Utbildningen är kostnadsfri för personal verksam inom Storumans kommun.

Under v.41 2024 så kommer Folkhälsosamordnaren att utbildas till YAM-instruktör (Youth aware of mental health)¹⁰ i syfte att erbjuda kostnadsfria utbildningar till elever på högstadiet i Malå och Storuman. Folkhälsosamordnare har sökt och fått beviljat medel från FoU socialtjänst för utbildning av en (1) instruktör Storuman/Malå kommun.

FKUN har tagit ett beslut att genomföra YAM i Storumans kommun och står för kostnaden för 1 instruktör samt inköp av häften. Ingen kostnad utgår för Folkhälsosamordnaren.

Folkhälsorådet tar licenskostnad på 3000kr per år

Folkhälsosamordnaren är YAM-samordnare för Storuman och Malå kommun och har under året arbetat fram ett avtal med Mental Health in Mind Karolinska Institutet som äger licensen till YAM. Avtalet krävs för att få genomföra YAM.

Folkhälsosamordnaren och Region Västerbotten har träffat respektive Rektor och EHT(Elevhälsoteam) i syfte att berätta och implementera YAM på ett bra sätt. Till hösten planeras in uppföljande möte med övrig skolpersonal.

Folkhälsosamordnaren kommer inkludera skolan, främst EHT i YAM genomförandet

En arbetsgrupp bestående av representanter från kommun, civilsamhället, brukarrörelsen och föreningslivet träffas fyra (4) gånger per år för att ta fram ett lokalt program för psykeveckan v.45 samt utvärdera veckan.

Arbetsgruppen arbetar med att främja den psykiska hälsan samt minska stigmatiseringen kring ämnet genom att göra olika event och föreläsningar under hela året med fokus på Psykeveckan v.45.

⁹ [MHFA - Första hjälpen till psykisk hälsa | Karolinska Institutet](#)

¹⁰ [Youth Aware of Mental health - YAM | Karolinska Institutet \(ki.se\)](#)

Under vecka v.45 samarbetar Åsele, Sorsele, Norsjö och Storumans kommun med en gemensamföreläsning Maria Dufva¹¹. Maria kommer göra en inlandsturné och kommer till Storuman och Folkets hus onsdagen den 6 november. Målgruppen är vårdnadshavare åk 6 – åk 9 och allmänhet.

Tanken är att kunna webbsända den interaktiva föreläsningen till Tärnaby och övriga intresserade kommuner mot en summa pengar. Efter föreläsningen kommer Folkhälsosamordnare och Polisen Södra Lappland jobba med elever åk 6 – åk 9 med materialet delbart.¹²

Psykeveckan v.45¹³ arrangeras av Hjärnkoll Västerbotten tillsammans med länets kommuner, föreningar och studieförbund och erbjuder under vecka v45 digitala och fysiska föreläsningar runt om i länet.

Folkhälsosamordnaren är sammankallande för den lokala arbetsgruppen.

Folkhälsa:

Folkhälsosamordnaren har tillsammans med SKPF, PRO, Reumatikerförening, Hjärt- och lungföreningen, Ordförande FKUN, Byggnadsinspektör MSBN Umluspen AB, Verksamhetsansvarig och Personal på Badhuset samt personal från medicinska avdelningen genomfört en tillgänglighetsvandring på Badhuset i Storuman under maj månad.

En sammanställning kommer skrivas ihop. Många åtgärder kan åtgärdas med enkla medel men det finns vissa större saker som kräver planering och externa medel.

Motionskampanjen Maj – Juni är igång och ca 131 deltagare är anmälda. Man kunde anmäla sig både via telefon och digitalt. Minimum kravet var att vara fysiskt aktiv minst 30min per dag med pulshöjande aktivitet.

- Fördelat på kön är det 83% kvinnor, 16% män, 1% annat.
- Fördelat på ålder: 70% är mellan 26-65år, 24% är mellan 66-75år
- Flesta anmälda från Storuman 57%, Tärnaby 11%, annat 16% (oklart/små byar)
- 41% var fysiskt aktiv 4–5 gånger i veckan enligt rekommendationer från Folkhälsomyndigheten¹⁴. 22% 2-3 gånger i veckan, 17% (oklart), 11% fler än 7 gånger i veckan, 6% 0-1 gånger i veckan

¹¹ [Maria Dufva Kriminolog och författare](#)

¹² [Är det delbart? | Polismuseet](#)

¹³ [Hem - Hjärnkoll Västerbotten \(hjarnkoll.se\)](#)

¹⁴ [Rekommendationer för fysisk aktivitet och stillasittande — Folkhälsomyndigheten \(folkalsomyndigheten.se\)](#)

Folkhälsorådet BESLUTAR att notera informationen

§ 15

Övrigt

- E-utbildning Folkhälsa
Folkhälsomyndigheten har tagit fram en E-utbildning inom Folkhälsa för tjänstepersoner och politiker¹⁵
- Orsaksanalys 20e aug
Länsstyrelsen Västerbotten håller i en utbildningsdag inom Orsaksanalys i Storuman för tjänstepersoner, förvaltningschefer, politiker och poliser.
- Tullverket informerar 28-29e aug
Tullverket, Polisen Södra Lappland och Storumans kommun bjuder in politiker, tjänstepersoner och postombud för att dialog gällande narkotikasituationen i länet och lokalt samt införande av metoden TIF – tillsammans mot illegala försändelser¹⁶.
- Folkhälsokonferens Hälsosamma levnadsvanor
Folkhälsokonferensen Hälsosamma levnadsvanor arrangerades av Forum för Folkhälsa och hölls i Lycksele 28e maj. Konferensen finns nu tillgänglig att ta del av i efterhand: [Folkhälsokonferens 2024 – Hälsosamma levnadsvanor](#)

Folkhälsorådet BESLUTAR att notera informationen.

§ 16

Nästa möte

Torsdag 26e september klockan 13.00 – 15.00
Hybridmöte Microsoft Teams eller Rådslaget

Ärenden att ta upp skickas till Folkhälsosamordnaren senast 13e september.

Folkhälsorådet BESLUTAR att notera informationen.

Daniel Burman
Folkhälsosamordnare
Sekreterare

Per-Daniel Liljegren
Ordförande Folkhälsorådet

¹⁵ [E-utbildningar — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

¹⁶ [Tillsammans mot illegala försändelser - en metodhandbok | Länsstyrelsen Västernorrland \(lansstyrelsen.se\)](#)